

РЕШЕНИЕ

№ 13902

гр. София, 09.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав, в
публично заседание на 26.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилиана Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **1025** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на К. П. Т. срещу Решение № СФ-6/22.12.2025г. на председателя на Националното бюро за правна помощ /НБПП/, с което на основание чл.17, т.10 от Закона за правната помощ /ЗПП/ и чл.91, ал.1 АПК е отменено негово Решение № РЦК-СФ-13441-719/25.11.2025г. за определяне на адвокатско възнаграждение на жалбоподателката в размер на 100 лева по НЗПП и е разпоредено възстановяване на неправилно изплатената сума.

Жалбоподателката моли за отмяната на оспорения акт като незаконосъобразен – издаден при неправилно приложение на материалния закон и допуснати процесуални нарушения. Посочва, че на основание ЗПП е предоставила правна консултация в Регионален център за консултиране на лицето К. Г. Ч.. За осъществената правна помощ подаде Отчет № 13441/2025г., въз основа на който с отмененото решение председателят на НБПП определил и изплатил възнаграждение в размер на 100 лева. С оспореното решение неправилно било прието, че така определеното и изплатено адвокатско възнаграждение не се следва, тъй като представеният отчет и документите към него не съответстват на изискванията. Поддържа, че към отчета е представила всички изискуеми документи, вкл. копие от Разпореждане № 21221468003/01.01.2022г. на ТП на НОИ, с което се удостоверява, че консултираното лице Ч. получава лична пенсия за старост по чл.89а, ал.1 КСО в размер на 170 лева месечно. Аргументира, че задължението за проверка на документите, преценка за допустимостта и одобряване на отчета е на НБПП и ако администрацията е счела, че документите са недостатъчни да докажат социалния статус е следвало да даде указания за прилагане на допълнителни документи. Обжалваното решение не

анализирало конкретните действия на адвоката, не сочело нарушена правна разпоредба, не обосновавало защо следва изплатеното възнаграждение да бъде върнато. На последно място посочва, че в решението не е указан редът и срока за обжалването му, което нарушава правото на защита на оспорващата. Претендира присъждане на направените в производството разноски. В съдебно заседание изложеното в жалбата и направеното с нея искане се поддържат чрез адв.П..

Ответникът по оспорването, чрез юрк.К. в съдебно заседание, моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна. Поддържа, че решението не страда от релевираните с жалбата пороци, а именно липса на мотиви, тъй като в него ясно е посочено защо се отменя предходният акт, с който е определено адвокатското възнаграждение на жалбоподателката за оказаната от нея правна помощ. При извършената служебна проверка от НБПП било установено, че отчетът не отговаря на изискванията за заплащане на правната помощ, тъй като консултацията е извършена през 2025г., а документът, удостоверяващ липсата на достатъчно средства у консултираното лице за заплащането ѝ бил от 2022г. Освен това отчетът не съдържа достатъчно информация относно естеството на консултацията. Възражава срещу прекомерността на претендираните разноски за адвокатско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не се явява и не заявява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Съдът, като се запозна с изложеното в жалбата, становищата на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа и правна страна:

Страните не спорят, че жалбоподателката е адвокат, вписана под № 2392 в Националния регистър за правна помощ.

Не се спори и относно обстоятелството, че жалбоподателката е подала Отчет вх.№ 13441/10.10.2025г. за оказаната от нея правна помощ – консултация в регионален център, на К. Г. Ч., на 14.02.2025г., във връзка с изготвяне на молба до Министерството на финансите, Отдел „Държавни имоти“. Към отчета е приложено заявление от лицето и документ, удостоверяващ обстоятелството, че отговаря на някои от условията по чл.22 ЗПП.

Видно от заявлението, попълнено собственооръчно от Ч., тя е декларирала, че доходите ѝ не превишават определения за страната размер на линията на бедност, съгласна е да се извърши проверка и да се изиска информация в потвърждение на това. Посочила е също, че жилището ѝ за основно ползване е гараж, а доходът ѝ е от пенсия в размер на 300 лева. Заявлението е регистрирано в информационната система на НБПП и е насочена към адв.К. Т..

От приложеното Разпореждане № 21221468003/01.01.2022г. на ТП на НОИ С.-град се установява, че на К. Ч. е отпусната социална пенсия за старост по чл.89а, ал.1 КСО като с разпореждането този размер е преизчислен от 148,71 лева на 170 лева месечно.

Представеният от адв.Т. отчет, е разгледан от адвокатския съвет като видно от становище от 04.11.2025г. /л.14 по делото/, е прието, че съобразно вида, количеството и качеството на предоставените услуги, следва да бъде заверен и на основание чл.6 НЗПП е предложено на адвоката да бъде изплатено възнаграждение в размер на 100 лева по чл.13, т.3 от наредбата.

Последвало е издаването от ответника на Решение № РЦК-СФ-13441-719/25.11.2025г., с което на основание чл.13, т.1, б.“б“ от Наредбата за заплащане на правната помощ е определено за изплащане възнаграждение в размер на 100 лева.

Приблизително месец след издаването на този, благоприятен за оспорващата акт, е последвало издаването на оспореното в настоящото производство решение. Видно от мотивите му, административният орган е извършил служебна проверка на Решение № РЦК-СФ-13441-719/25.11.2025г., като е приел, че на адвоката не е трябвало да бъде определяно и изплащано възнаграждение, тъй като представеният отчет и документите към него не отговарят на

изискванията – приложеното удостоверение от НОИ не е актуално към датата на предоставяне на консултацията и не доказва, че лицето попада в кръга на лицата по чл.22 ЗПП, имащи право на безплатна правна помощ. Също така е посочено, че отчетът не съдържа подробно описание на проблема, във връзка с който се търси съдействие.

Решението е съобщено на жалбоподателката с Писмо изх.№ 25-204-216/22.12.2025г., за което няма доказателства кога е получено от нея.

Жалбата, по която е образувано съдебното производство, е подадена директно в съда по електронна поща на 14.01.2026г.

Въз основа на така установеното съдът обосновава следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Съгласно разпоредбите на Глава пета „а“ ЗПП - Раздел II „Регионален център за консултиране“, Регионалният център за консултиране е форма за предоставяне на консултация на физически лица при облекчени условия извън общия ред за предоставяне на правна помощ по чл.25, ал.2 ЗПП. Дейността на регионалния център за консултиране се администрира от НБПП и от съответния адвокатски съвет – чл.30и, като условията и редът за предоставяне на консултации се определят с вътрешни правила, утвърдени с решение на НБПП.

Според чл.30л ЗПП, право на консултация в регионалния център за консултиране имат физически лица, чиито доходи, удостоверени с документ от съответния компетентен орган, не надвишават определения за страната размер на линията на бедност. При отказ на консултация заинтересованото лице може да подаде молба до НБПП по реда на чл.25, ал.2. Консултации в регионалния център за консултиране се предоставят от адвокати, вписани в НБПП и определени с решение на адвокатския съвет. – чл.30м. Според чл.30н предоставените консултации в регионалния център за консултиране се удостоверяват с писмен отчет на адвоката по образец, утвърден от НБПП и заверен от адвокатския съвет, а според чл.30о, заплащането за консултациите, предоставени в регионалния център за консултиране, се извършва при условията и по реда на наредбата по чл.37, ал.1 – Наредбата за заплащане на правната помощ.

Съгласно разпоредбите на Глава втора от нея – „Условия и ред за заплащане на адвокатското възнаграждение“, чл.5 и сл., в случаите на предоставени консултации от адвокат от Регионален център за консултиране (РЦК) се подава отчет по утвърден образец заедно с приложени към него документи до съответния адвокатски съвет за изготвяне на становище и изпращане до НБПП. Адвокатският съвет извършва проверка на отчета на адвоката относно документите по чл. 5, ал. 1 и 4, както и на срока за отчитане по чл. 38, ал. 4, изречение първо от ЗПП, заверява отчета и предлага размер на възнаграждението съобразно вида, количеството и качеството на оказаната правна помощ – чл.6. Според чл7 НБПП може да извършва проверки и да събира допълнителни доказателства относно осъществената правна помощ като може да намали или да увеличи предложеното от адвокатския съвет възнаграждение или да откаже плащане при наличието на основания за това. Според чл.7, ал.3 НЗПП, заплащането на предоставената правна помощ се извършва от НБПП по банков път въз основа на приетия от него отчет и решение на председателя на НБПП.

От съдържанието на посочените разпоредби следва извод, че в случаите като процесния председател на Националното бюро за правна помощ действа като административен орган по см. на § 1, т.1 ДР АПК - орган, който принадлежи към системата на изпълнителната власт и е овластен въз основа на закон, съответно издаваните от него актове в това му качество представляват индивидуални административни актове по см. на чл.21, ал.1 АПК – изрично властническо волеизявление, с което се създават права или задължения или непосредствено се засягат права, свободи или законни интереси на жалбоподателката.

В приложимите специални нормативни актове – ЗПП и НЗПП, не са регламентирани конкретни изисквания към формата и съдържанието на акта, нито по отношение на неговото съобщаване и редът за обжалването му, с оглед което приложение намират общите разпоредби, регламентирани в АПК.

Съгласно чл.149, ал.1 АПК административните актове се оспорват в 14-дневен срок от съобщаването им. В случая, както се посочи, ответникът не е представил доказателства за датата на съобщаване на оспореното решение, тежестта за което му е възложена с разпоредбата на чл.152, ал.2 АПК, с оглед което съдът приема, че оспорването е реализирано в преклузивния 14-дневен срок. Следва да се посочи и че в оспореното решение не се съдържа указание за реда и срока за обжалването му, поради което и срокът за обжалване се удължава на 2 месеца, съгласно чл.140, ал.1 АПК.

С оглед горното съдът приема, че жалбата е допустима – подадена срещу подлежащ на оспорване акт, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в преклузивния срок.

Разгледана по същество, жалбата е основателна, макар и по съображения, различни от изложените в нея.

Съгласно разпоредбата на чл.168, ал.1 АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл.146.

Оспореното решение е издадено на основание чл.17, т.10 ЗПП и чл.91, ал.1 АПК.

Съгласно първата разпоредба председателят на НБПП издава решения за възстановяване на платени възнаграждения в случаите по чл.37, ал.3 или при неправилно или дублирано плащане. В мотивите на акта не е посочено коя от трите хипотези по т.10 ответникът приема, че е налице. Фактите по делото изключват първата хипотеза – „когато адвокатът е получил възнаграждение, при установена недобросъвестно или некомпетентно извършена правна помощ, той връща платеното въз основа на решение на председателя на НБПП“, както и третата хипотеза. Изложените в акта съображения сочат на извод, че административният орган е приел за осъществена втората хипотеза – неправилно изплатено възнаграждение на адвоката, поради недостатъчно и неактуални доказателства за неплатежоспособност на консултираното лице и поради липса на подробно описание в отчета на предмета на консултацията.

При наличието на тази хипотеза ответникът е следвало да приложи разпоредбата на чл.99 и сл. АПК. Съгласно нея влязъл в сила индивидуален или общ административен акт, който не е бил оспорен пред съда, може да бъде отменен или изменен от непосредствено по-горестоящия административен орган, а ако актът не е подлежал на оспорване по административен ред - от органа, който го е издал, когато съществено е нарушено някое от изискванията за законосъобразността му – т.1.

Вместо това административният орган е издал акта на основание чл.91, ал.1 АПК или се е възползвал от т.нар. „право на отзив“. Според тази разпоредба в 7-дневен срок, а когато органът е колективен - в 14-дневен срок, от получаване на жалбата или протеста административният орган може да преразгледа въпроса и да оттегли сам оспорения акт, да го отмени или измени, или да издаде съответния акт, ако е отказал издаването му, като уведоми за това заинтересованите страни.

Разпоредбата на чл.91, ал.1 АПК е израз на принципа за процесуална икономия като дава възможност на административния орган, издател на акта, да коригира решението си чрез собствен самоконтрол, при установяване на основания за това във връзка с подадената жалба, от самата нея

или от приложените към нея доказателства, неизвестни до този момент. В резултат на преразглеждането той може да оттегли оспорения акт, да отмени, измени или да издаде съответния акт или документ. Самата формулировка в законовата норма е "оспореният акт". Това сочи на първото изискване за приложимост на тази разпоредба, а именно пред административния орган да е подадена редовна жалба, с която се оспорва първоначалният акт, независимо дали по административен или по съдебен ред. В 7-дневен срок от подаването на редовна, сезираща по-горестоящия административен орган или съда жалба, авторът на административния акт може да преразгледа невлезлия в сила акт. Ако не намери основание за преразглеждане, той е длъжен да изпрати жалбата на компетентния по-горестоящ административен орган или на съда.

Следователно, абсолютна предпоставка за прилагане на разпоредбата на чл.91, ал.1 АПК е наличието на подадена редовна жалба или протест. В настоящия случай, предмет на производството по чл.91, ал.1 АПК е Решение № РЦК-СФ-13441-719/25.11.2025г. за определяне и изплащане на адвокатско възнаграждение на жалбоподателката за извършената от нея консултация – предоставяне на безплатна правна помощ по реда на ЗПП.

По делото няма и не се твърди да е подадена жалба срещу решението на председателя на НБПП от 25.11.2025г., т.е. липсва първата предпоставка за приложимост на разпоредбата на чл.91, ал.1 АПК. Следва изрично да се отбележи, че правото на отзив, така както е регламентирано в чл.91, ал.1 АПК, може да бъде упражнено единствено по отношение на административен акт, който не е влязъл в сила. Недопустимо е правото на отзив да бъде упражнявано по отношение на актове, които са влезли в сила, тъй като те се ползват със стабилитет и подлежат на изпълнение. В случая по делото не са представени доказателства за съобщаване на Решение № РЦК-СФ-13441-719/25.11.2025г. на жалбоподателката, но предвид обстоятелството, че тя е единствен негов адресат и то е благоприятно за нея, няма лице, което да разполага с право на жалба, по арг. от чл.147, ал.1 АПК. Индиция за влизането в сила на този акт е разпореждането за възстановяване на получената сума, обективизирано в оспореното решение.

Независимо от това, дори Решение № РЦК-СФ-13441-719/25.11.2025г. да не е влязло в сила, оспореният акт се явява незаконосъобразен, поради констатираното отсъствие на подадена срещу него жалба, чието наличие е процесуална предпоставка от категорията на абсолютните, за упражняване на правомощието по чл.91, ал.1 АПК. Липсата на подадена жалба от заинтересовано лице, респ. липсата на подаден протест в установения от закона срок, в настоящия случай е достатъчно основание за отмяната на оспореното решение. Липсата на такава жалба към момента на издаването му прави безпредметно обсъждането на фактическите основания за издаване на акта, а именно преценка дали са били налице основанията по чл.17, т.10, предл.2-ро ЗПП.

По изложените съображения оспореното решение следва да бъде отменено като незаконосъобразно. При този изход на спора на жалбоподателката се следват разноските по производството. Такива са доказани в размер на 5,11 евро за заплатена държавна такса. На адв.П. следва да бъдат присъдени разноски за адвокатско възнаграждение за осъщественото от него процесуално представителство на жалбоподателката по реда на чл.38, ал.2 ЗАдв като минималният размер, предвиден в чл.8, ал.3 от Наредба № 1/09.07.2004г. съдът намира за съответен на тежестта на делото.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на К. П. Т. Решение № СФ-6/22.12.2025г. на председателя на Националното

бюро за правна помощ.

ОСЪЖДА Националното бюро за правна помощ да заплати на К. П. Т., ЕГН [ЕГН], сумата в размер на 5,11 евро, представляваща разноски по производството.

ОСЪЖДА Националното бюро за правна помощ да заплати на адвокат П. А. П., вписан в С. адвокатска колегия с личен номер [ЕГН], сумата в размер на 511,29 евро, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на жалбоподателката по чл.38, ал.1, т.3, пр.3-то ЗАдв.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: